

USTEC·STEs

Intersindical Alternativa de Catalunya (IAC)

www.sindicat.net

Franqueig
concertat
02/444

Número 462

Eina sindical
d'informació

Economia crítica a l'escola

Editorial

Avui quan l'economia sembla que està present a la majoria de decisions que qualsevol persona ha de prendre al llarg de la seva vida, i que és el motor principal de la nostra societat, i quan els telenotícies i els diaris estan farcits de notícies que sembla que ens diguin que l'economia és l'únic important, sorgeixen noves perspectives que ens fan replantejar l'escala de valors: la solidaritat, la cura, la tranquil·litat, el temps... Ara, quan la crisi és la gran coartada per a totes i cadascuna de les decisions adoptades en els àmbits internacional, estatal, autonòmic i local; decisions que ens han laminat drets humans, laborals i socials i volen acabar amb l'estat del benestar; ressorgeixen veus que posen en qüestionament el sistema.

Però el sistema econòmic es defensa, al 2005 l'OCDE ja proposava en una Recomanació la implantació de l'educació financera en els sistemes educatius, la qual cosa fa que ens plantegem més que mai quina és l'educació financera i econòmica que s'està proposant al Projecte d'educació financera a les escoles de Catalunya, als llibres de text i a les diverses propostes telemàtiques que es poden trobar.

Sovint l'actual sistema econòmic condiona i limita els projectes i organitzacions alternatius. És possible un finançament alternatiu i recuperar la capacitat de decisió sobre els nostres diners? Són possibles les empreses d'economia social i solidària, els fons ètics d'inversió, la banca ètica? Davant d'aquestes i altres qüestions ens plantegem aquesta Eina, que neix amb la voluntat de posar sobre la taula de l'educació, a les nostres aules, la necessitat d'apropar-se a l'economia des d'una perspectiva crítica.

Com sempre fem a les nostres publicacions no es tracta només dels continguts i els referents teòrics, són també les propostes metodològiques i l'organització interna a l'aula les que afavoriran els processos de participació, l'autoorganització i autogestió que sustentaran el desenvolupament d'un pensament econòmic crític i actiu.

En la complexitat de l'economia en la qual estem immersos són indispensables uns coneixements mínims de matemàtiques financeres, però són el treball cooperatiu, la vivència personal i el desenvolupament de l'empatia cap al proïsme el que ens permetrà d'avançar en el coneixement d'altres realitats i d'altres cultures es convertiran en els pilars d'un aprenentatge que impulsaran l'alumnat i la societat cap a altres possibilitats, altres pensaments i alternatives possibles a partir dels referents que tenim al nostre voltant. Exemples vius i quotidians de pensament econòmic crític, de treball cooperatiu, d'empatia.

"Hay gente que falsifica su vida, que se falsifica, para aparentar lo que no es y adquirir crédito por lo que no vale. Otros, los menos -y a menudo, poco conocidos-, se derrochan a sí mismos, saltan de trapecio en trapecio, se reinventan, viven muchas vidas sin traicionarse en ninguna. Sin focos ni fanfarrias". El País, Maruja Torres, diumenge 3 de febrer

Parlar de cooperativisme a les aules

Ivan Miró

Sociòleg i investigador en economia cooperativa.
ivan@laciutatinvisible.coop

Per afrontar el desànim. Per aproximar-nos al coneixement d'una realitat social que desperta un interès creixent. Per facilitar eines pràctiques amb què les noves generacions resolguin la seva inserció al mercat laboral. Per tot això, i moltes altres coses, és imprescindible que avui parlem de cooperativisme a les aules.

Fer front al desànim

L'actual situació social, fruit de la crisi econòmica i financera que arrosseguem des del 2008, no és precisament un escenari idoni per encoratjar l'alumnat a encarar amb força i il·lusió els seus estudis. Avui, la difusió de la cultura de l'esforç i l'emprenedoria són proclames que, de continuar amb el mateix model econòmic, condueixen directament a

la frustració. Amb un atur juvenil d'un 45%, amb uns graduats universitaris que tenen com a millor sortida laboral fer les maletes, difondre la competitivitat entre la gent jove és un exercici de cinisme. Sabem que, entre la joventut, el que es viu en tot cas és el desànim i la falta de perspectives, unes disposicions emocionals vinculades directament a la crisi, que de retruc afecten qualsevol itinerari formatiu. Ara és temps de formar-se, ens diuen. De formar-se per a què?

Més enllà de la difusió de la cultura emprenedora en un context social depredador, hem de saber compartir una altra forma de fer economia que, alhora que interpel·la la responsabilitat personal sobre la pròpia trajectòria, també transforma el context col·lectiu i ens el fa coherent. Parlar de cooperativisme a les aules, doncs, és proporcionar les eines per afrontar doblement el desànim. Hi ha alternatives econòmiques on podem participar directament: són un horitzó personal assequible. I, en aquest cas sí, tenir iniciativa i esforçar-nos mentre cooperem amb els nostres iguals, permet construir una societat més amable i engrescadora: no som un subjecte passiu a ser precaritzat, formem part d'una col·lectivitat que ens valora i empodera. Amb el cooperativisme, deixem de fer front al desànim amb falses expectatives individualistes; per contra, encarem les dificultats solidàriament, des de les solucions col·lectives i la responsabilitat personal.

La introducció de les cooperatives a Catalunya sorgeix ja al segle XIX i té un gran arrelament abans i durant la República que fa que, per exemple, Catalunya entri 9 anys abans que Espanya a l'Aliança Cooperativa Internacional (ACI). El neoliberalisme i la potenciació de les grans multinacionals com a pilar de les polítiques capitalistes redueixen l'extensió d'aquest tipus d'organitzacions. Ara, quan busquem alternatives a la situació actual, podria ser una oportunitat per a la creació d'aquestes organitzacions, de les quals es podria recuperar la idea originària d'una determinada manera d'organització del treball.

D'aquí aquest article que parla de com introduir la gestió cooperativa a les aules.

Una realitat social creixent

Una cooperativa és una empresa de gestió democràtica i de propietat col·lectiva, creada pels seus socis i sòcies per resoldre les seves necessitats econòmiques, socials o culturals. A Catalunya hi ha una tradició cooperativa important, que arrenca de les cooperatives obreres de consum i producció de mitjan segle XIX i que arriba als nostres dies amb noves cooperatives audiovisuals, de software lliure o de consum d'energia ecològica. N'hi ha de treball i de consum, d'habitatge i d'ensenyament, de transports i de serveis. Hi podem deixar els estalvis, comprar oli ecològic o iogurts fets per persones amb diversitat funcional. Podem contractar assegurances, adquirir música i literatura i flors ornamentals, o el que necessitem. A Catalunya hi ha més de 5.000 cooperatives, i al món hi ha 1.000 milions de cooperativistes. L'economia social i solidària està agafant una força renovada davant l'eixorc capitalisme que ens deixa exhausts, i la seva entrada a les aules és una nova finestra a la il·lusió.

Fer front al mercat de treball

Actualment, per a la gent jove sense experiència laboral i amb poca formació, el mercat laboral es presenta com un horitzó hostil. Un ens extern i arbitrari que, si tens sort, se t'empassarà per donar-te la benvinguda a la precarietat i a la submissió i, si no, t'exclourà dels recursos i dels drets socials associats a l'ocupació. Davant d'aquesta visió dolorosa i solitària ("un problema col·lectiu, viscut individualment"), amb el cooperativisme de treball podem transformar la nosta inserció laboral des de la unió col·lectiva. Ja no es tractarà de pidolar qualsevol feina per aconseguir renda i drets socials, sinó que podem crear el nostre propi lloc de treball per desenvolupar les nostres inquietuds i capacitats personals, mentre aconseguim allò necessari per viure amb dignitat.

És cert que sense experiència laboral i formació, i sense la consciència clara de quins són els teus objectius professionals, no té sentit crear una cooperativa. Per

tant, segurament, no és una alternativa immediata per a determinades franges de la joventut. Ara bé, sí que ha de ser un referent normalitzat, perquè quan es produeixin les circumstàncies necessàries, pugui ser una opció vàlida i socialment legitimada a tenir en compte. Parlar de cooperativisme a les aules, sigui experimentant amb la creació de cooperatives entre l'alumnat, sigui transmetent memòria i referents cooperatius actuals, capacitarà els i les joves per afrontar el seu futur laboral i, de retruc, contribuirà a crear una societat més justa i solidària. A què esperem?

La Pau és massa important

Potser ens havíem enganyat massa durant massa temps, en considerar que les institucions democràtiques ens donarien tot el necessari per fer realitat els drets humans. I els interessos capitalistes han fet la resta. Ara estem aclaparats per la crisi, i el més fàcil és asseure's en aquest carreró sense sortida. No sé si hi ha algun lloc on el capitalisme sigui benèvol, però està clar que la "confiança" en el confort i la comoditat ha estat el reg gota a gota que ha alimentat l'ego més íntim, ens

hem assegut a la poltrona de la idolatreria, cofois amb el poder de comprar-ho tot... ai el rei Mamon!

Aquesta nostra negligència ha estat la seva coartada perfecta, tan distrets com ens tenen, fan anar l'oli cap on volen a cops de mentides, a tort i a dret. La humanitat som com els sistemes de vasos comunicants, quan es buida per un costat, s'omple per l'altre, indubtablement.

"Quantes persones s'han de quedar sense feina o cal destrossar amb treballs d'horaris infernals, enfonsar-les en la misèria, abandonar-les a la desesperança, oblidar-les en la seva malaltia, torturar-les d'angoixa per saber-se sense futur, a quants joves cal manipular amb molta porqueria i desactivar..., a quants infants cal marginar..., per poder fabricar un ric". Així denunciava José Saramago.

I aquesta és la realitat que veig dia a dia a l'escola. És molt i molt dura.

Crisi? No!!!: Estafa!!! Els efectes col·laterals d'aquest "negoci" els paguen especialment les víctimes més febles. Quins estralls! I encara tanta por a perdre i tanta dificultat en percebre els beneficis del bé comú!... Aquesta és l'eficàcia del missatge que se'ns ha inculcat!

Gairebé tots els infants de l'escola viuen en situacions paupèrrimes per al seu desenvolupament. Tot sovint semblen més aviat uns quixots lluitant contra les adversitats.

I l'antídoto a l'adversitat és la capacitat de recomençar, reinventar, de sortir-se'n, el revulsiu de l'esperança, la gosadia de somniar! Mai no llevarem aquest horitzó als infants!!! Com infondre l'atreviment de somniar en el bé comú? Doncs a l'escola, com a resposta a les adversitats, hem potenciat la xarxa de padrins i padrines que fan possible que a l'escola treballem amb equitat. Fer sentir la nostra veu és alhora una crida per la solidaritat amb les situacions de les famílies de l'escola i una denúncia contundent de les causes. Fer créixer la xarxa és una experiència molt joiosa i plena de llum!

Les possibilitats que tenim ara no es paguen amb tots els diners del món! L'horitzó, ara, és més gran i hi ha un lloc per als nostres infants on créixer amb una llibertat per estrenar. Ara, també, el repte és més gran.

Treballarem amb la dignitat que requereixen les oportunitats, tot desplegant l'amor rebut, aquesta és l'herència que l'escola vol donar a les nenes i als nens. I és que la Pau és massa important com per deixar-la en mans dels governants!

Noemi Rocabert Argila

Mestra i directora de l'escola Mestre Morera (Barcelona)

Estudiar economia a l'escola: economia crítica o crítica de l'economia

Si alguna cosa positiva ens ha portat l'actual crisi aquesta és la popularització dels discursos crítics contra l'economia convencional, el capitalisme i el neoliberalisme. Tot i que els mitjans de comunicació i els plans d'estudi segueixen promovent un discurs partidari de l'economia de mercat i el capital, són moltes les persones que s'interessen per altres enfocaments que qüestionen l'actual sistema capitalista.

L'economia no és una ciència unificada que aborda lleis i fenòmens naturals, com la llei de la gravetat en física o la fotosíntesi en biologia, tal com pretenen fer-nos creure els economistes ortodoxos que acaparen les facultats d'economia i els tertulians que monopolitzen les tribunes informatives. Hi ha diverses escoles de pensament econòmic amb sistemes conceptuals, interpretacions de la societat i objectius molt diferents, en ocasions, enfrontats.

El primer aspecte que cal recuperar en l'estudi de l'economia és l'enfocament d'economia política que es va carregar

l'escola neoclàssica a finals del segle XIX amb la incorporació de les teories marginalistes. L'intent de domesticar aquesta ciència social amb una base política indestruïble en benefici de l'ordre establert quedà palès en el canvi que es va intro-

... sobretot per entendre com funciona el nostre món i dotar-nos d'eines alternatives per transformar-lo

duir en el nom de la disciplina. El nom d'economia política va ser substituït pel terme economia, dotat d'una falsa neutralitat científica que eliminava tot contingut polític habitual en l'escola clàssica dels segles XVIII i XIX. Les teories

marginalistes van esdevenir el paradigma hegemònic en el seu camp d'estudis, el qual igual que l'hegemonia cultural o política, tenia un marcat fonament social i de classe. No era, doncs, resultat d'un triomf científic fruit de l'avenç d'unes investigacions que milloren el corpus teòric anterior.

Cal afegir-hi també el gir metodològic que es va produir. S'abandonava l'anàlisi de l'origen del creixement, la riquesa i la distribució de la renda per centrar-se en l'assignació de recursos. S'esborraven de cop conceptes com classe social, força de treball, capitalisme, explotació, excedent, etc. i es donava una justificació "objectiva" a la font del benefici, l'interès o el capital i la seva acumulació per fer de l'economia una ciència que abordés la realitat del capitalisme com si aquest sistema fos un fet natural i etern fruit de la inevitabilitat de la condició humana que, tal com justifiquen fal·laçment els teòrics liberals, és egoista per naturalesa. Curiosa ciència l'economia on la crisi esdevé un fenomen exogen al sistema, extern a la dinàmica del capital, i que no té una teoria del diner quan aquest n'és un element tan important.

Un tercer element que permetia vestir de respectabilitat acadèmica l'escola neoclàssica era l'abundant modelització matemàtica que, molt sovint, només pretén amagar darrera de complicades formulacions matemàtiques la debilitat teòrica que suposa abordar l'economia sense considerar la societat i la política.

Ja el 1882 el marginalista S. Jevons deia que "el suposat conflicte entre treball i capital és una il·lusió" i que "no hem de referir-nos a aquestes qüestions des d'un punt de vista de classe, [perquè] en economia, en tot cas, hem de considerar a tots els homes com a germans", idees que avalarien les tesis del "fi de la història" pròpies del marc teòric justificador de l'ofensiva neoliberal dels anys 80 i 90 del segle passat.

La definició que Lionel Robbins donava de l'economia el 1932 –"la ciència que estudia el comportament humà com una relació entre fins i mitjans escassos que tenen usos alternatius"– diu molt de la neutralitat anestesiadora que pretenia una "ciència econòmica" que legitimés el poder de classe. L'economista keynesiana Joan Robinson, en la seva cèlebre conferència titulada "L'economia, avui", ja va apuntar el ridícul de la definició de Robbins enmig de la pitjor depressió econòmica de la història capitalista. Parlar de mitjans escassos amb tres milions d'aturats al Regne Unit era un despropòsit. La definició de L. Robbins, però, continua vigent, i els plantejaments de l'escola neoclàssica, en les seves versions modernes, són l'ortodòxia que es desenvolupa i estudia a les escoles i facultats d'economia, s'erigeix com a pensament únic i serveix de suport teòric a les pràctiques de política econòmica que els governs apliquen.

És important estudiar economia des del calaix de sastre de les alternatives crítiques contra l'ortodòxia com els postkeynesians d'esquerra, els neoricardians, l'escola marxista, l'economia feminista, etc. No només per donar la volta a l'escola dominant, sinó, sobretot, per entendre com funciona el nostre món i dotar-nos d'eines per transformar-lo. Com va dir Karl Marx, l'últim economista clàssic, crític de l'economia política, en la seva onzena tesi sobre Feuerbach: "els filòsofs tan sols han interpretat el món de diferents formes; ara la qüestió és canviar-lo".

Ivan Gordillo

Membre del seminari d'economia crítica Taifa

Tema Musical

- http://www.youtube.com/watch?v=EKfBuAn_OYs
- l'enllaç a Orxata sound system
- <http://orxata.tv/>

Lletra

És la força de les coses, és la força del treball
és la força de les coses, és la força del treball
és la força del treball de les mútues i les granges
dels tallers i els forns de pa, dels tallers i els forns de pa

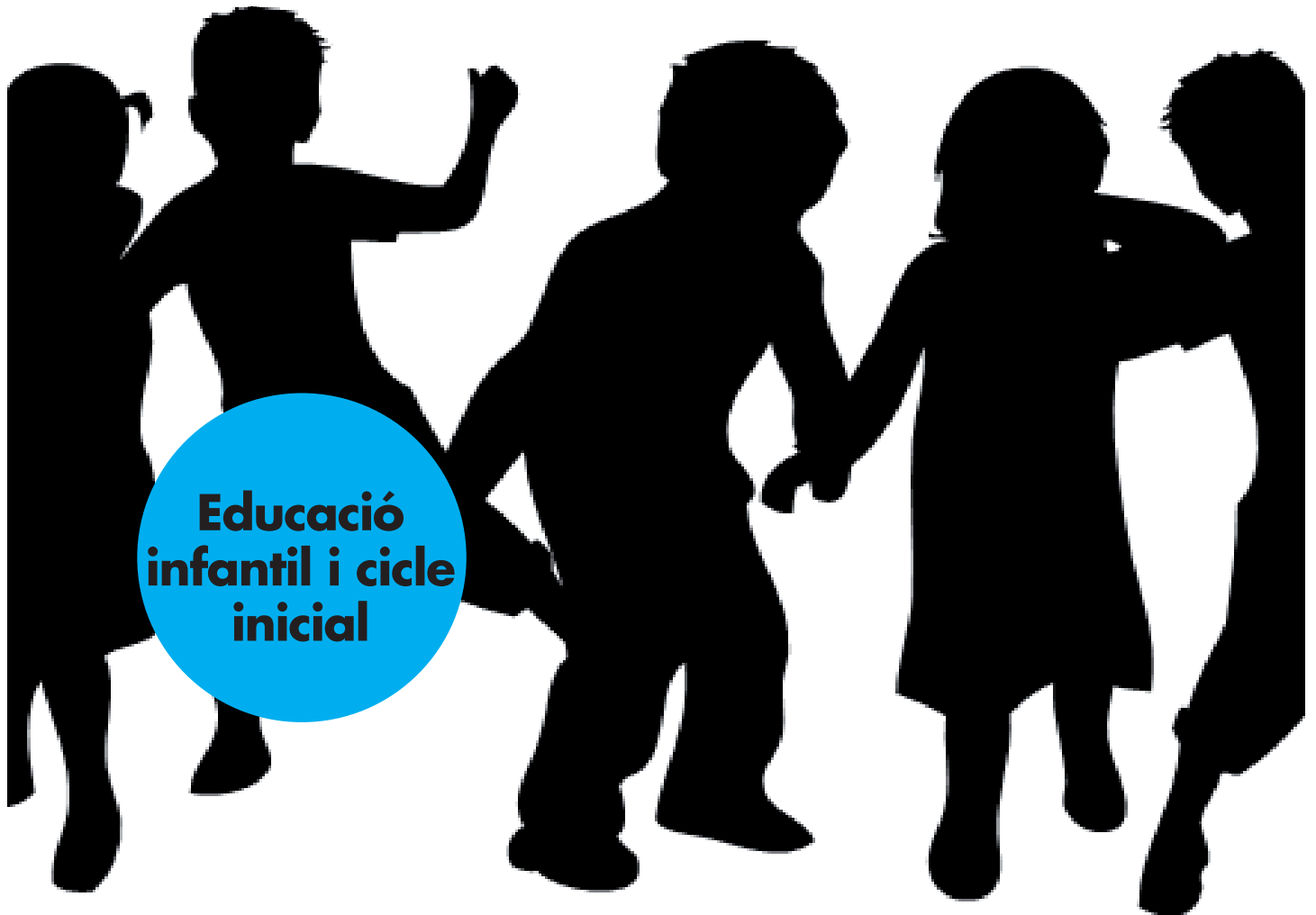
Una economia fora del circuit del capital
una economia fora del circuit del capital
del circuit del capital és on es materialitza
democràcia radical, democràcia radical
Competir és un luxe que només pot permetre's l'1%
Coopera!

I gaudim del nostre temps, compartint tots un espai
i gaudim del nostre temps, compartint tots un espai
compartint tots un espai, reinventem-nos el consum
sa,

millor i més barat; sa, millor i més barat
Reviscola l'esperança, refundem la dignitat
reviscola l'esperança, refundem la dignitat
refundem la dignitat, ateneus, cooperatives
pobles autogestionats, pobles autogestionats,
Competir és un luxe que només pot permetre's l'1%
Coopera!

Reapropriem-nos de la vida al treball cooperatiu
reapropriem-nos de la vida al treball cooperatiu
al treball cooperatiu en salut i en energia
i a un ensenyament actiu, a un ensenyament actiu
Estenent el suport mutu, un ariet col·lectiu
estenent el suport mutu, un ariet col·lectiu
un ariet col·lectiu, premi del poble pel poble
un cavall de troia-alfil, un cavall de troia-alfil
Competir és un luxe que només pot permetre's l'1%
Coopera!

Escola de màgia

**Educació
infantil i cycle
inicial**

Desenvolupament

Objectiu

Aconseguir els ingredients necessaris per poder fer una poció màgica que ens dotarà de poders màgics.

Material

3 Sopes de lletres
Frases del revés
1 Cigró
Pedretes
Xeringues
Pots o gots
Cartolina (per fer els cartells del valors)
Retoladors

Procediment

Primer de tot cal que cadascú es fabriqui una disfressa de mag o maga, pensi en un nom, i es faci una targeta personalitzada amb el nom, l'edat...

Després es faran tres grups que passaran per diferents proves i el que quedi primer aconseguirà 2 ingredients de la poció, el segon un i el tercer cap. Proves:

- 1. Visual.** 3 sopes de lletres, guanya el grup que acaba abans.
- 2. Auditiva.** Es llegeixen unes frases al revés i el grup que n'encerta més guanya.
- 3. Tàctil.** Dins d'una bossa plena de pedretes buscar un cigró. Guanya el grup que triga menys.
- 4. Olfactiva.** Guanya el grup que aguanta més estona sense respirar.
- 5. Punteria.** Amb els ulls tapats cal disparar aigua amb una xeringa i encertar en un got.

Ingredients per a la poció: força, enginy, creativitat, bondat, valor, coratge, responsabilitat, constància, audàcia, solidaritat, altruisme, companyonia, agilitat, respecte, tolerància...

Cada cop que s'aconsegueix un ingredient es parla del seu significat i s'expliquen experiències que hagin viscut relacionades amb cada valor.

Economia bàsica

**Primària
cicle mitjà i
superior**

Les necessitats bàsiques

Consum, competència i cooperació

La següent proposta didàctica de programació està basada fonamentalment en l'aplicació de diverses tècniques educatives participatives (dinàmica de grups i *role playing*) amb què, a través del diàleg i debat posterior, es desenvolupen les capacitats per al treball en equip i la presa de decisions per consens. S'estructura en dues sessions molt diferenciades.

1a sessió

Què necessito? Què necessitem quan som a l'escola?

Temps: 1 hora aproximadament.

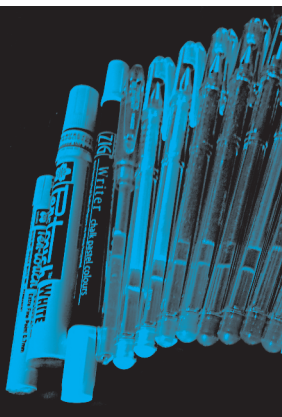
Competències bàsiques transversals

Autonomia i iniciativa personal.

Capacitat comunicativa i lingüística per acceptar i realitzar crítica constructiva.

Materials

1) llibres de text	200€
2) pintures	75€
3) ordinador	250€
4) llapis i gomes (10)	50€
5) llibretes i folis	95€
6) pinzells	85€
7) contes	105€
8) retoladors de colors	80€
9) bolígrafs (10)	30€
10) calculadora	25€

Objectius

- Diferenciar què són i què no són necessitats bàsiques.
- Reflexionar sobre la importància de les necessitats bàsiques.
- Consensuar la tria col·lectiva.

Activitat

1. Llista

Es dona una llista a cada alumna/e amb 10 coses necessàries per treballar a l'escola.

Exemple amb preus imaginaris.

2. Treball individual

L'alumne/a eliminarà de la llista 3 coses de les quals pot prescindir.

3. Treball en equip

Formar grups de 4 o 5 alumnes que comentaran conjuntament les seves opcions personals i analitzaran en quines coses han coincidit i en quines no.

La mestra/e donarà a cada grup una altra llista exactament igual a la donada anteriorment, amb les mateixes 10 coses.

S'hauran de posar d'acord, tot respectant les opcions personals majoritàries dins del grup, per eliminar de la llista les 6 coses menys necessàries.

Les 4 coses que han quedat a la llista són les considerades pel grup com a necessitats bàsiques.

4. Posada en comú a l'aula Els/les alumnes portaveus de cada grup comunicaran al grup classe la decisió que han adoptat i n'explicaran les raons.

5. Es recullen totes les llistes (individuals i d'equip).

La mestra/e les revisarà i guardarà fins a la propera sessió.

2a sessió

Què tenim? Les necessitats bàsiques. Com aconseguir-les
Temps 1 hora

Competències bàsiques

Matemàtiques

Capacitat de convivència: social i ciutadana.

Objectius

- Prendre consciència de les desigualtats econòmiques.
- Potenciar la cooperació entre els grups.
- Reflexionar sobre les accions que es poden portar a terme perquè tothom tingui les necessitats bàsiques cobertes.

Activitat

1. Rols de grup.

Es refan els mateixos grups de la 1a sessió.

La/el mestra/e repartirà per a cada grup papers, fitxes o qualsevol altre material que representin diners, però amb un valor numèric diferent per a cada grup per tal de crear els diferents rols que ha de jugar cada grup.

Tipus de grup

- a És el grup que té excés de diners. 2000€. Només n'hi haurà un és a dir, serà el rol minoritari. Aquest grup podria comprar més béns dels 4 marcats com a necessaris.
- b Els grups que tenen els diners justos. 400€. Hi haurà 2 grups.

- c Els grups als quals no arriben els diners. 200€ Hi haurà 3 o més grups, és a dir, serà el rol majoritari.

2. Debat en petit grup

Debat dintre del grup (uns 5 minuts) sobre quines de les 4 necessitats bàsiques que van escollir en la primera sessió poden satisfer amb els diners del grup. En principi les necessitats bàsiques NO es poden canviar.

3. Grup classe

En uns 10 minuts tot l'alumnat haurà de buscar el bé comú de les necessitats bàsiques del seu grup parlant i arribant a acords amb la resta de grups de com aconseguir les necessitats bàsiques que han marcat com a necessàries, s'hauria de produir també acords sobre com col·lectivitzar objectes que són necessaris per més d'un grup que no arriba als mínims.

4. Posada en comú

Posar en comú els sentiments que genera el rol de cada grup tot responent a una sèrie de preguntes.

- Què faran els grups al quals no arriben els diners?
- Què faran els grups als quals els en sobren?

Cada grup explicarà com ha gestionat amb els altres grups: (donació, préstec, crèdit...), l'adquisició de les seves necessitats bàsiques.

3r ESO**La globalització neoliberal i les seves conseqüències**

En primer lloc, cal recordar que el currículum estableix entre les competències pròpies de la matèria de ciències socials la de conviure i habitar el món, entre els objectius de la qual consta el d'analitzar i valorar diferents realitats i sistemes d'organització social, política i econòmica tant passats com presents per contribuir a la construcció d'una societat més justa, solidària i democràtica.

Continguts comuns

Valoració de les conseqüències de la globalització de l'economia, entre les quals hi ha la deslocalització industrial i les noves formes de comerç. Anàlisi de casos d'intercanvi desigual entre països.

Criteris d'avaluació

Reconèixer i analitzar, per mitjà dels indicadors socioeconòmics, els desequilibris en la distribució dels recursos, tot explicant possibles causes i conseqüències i

plantejant propostes alternatives a la desigualtat i de suport al desenvolupament sostenible.

Avaluació inicial

L'alumnat buscarà entre els seus objectes quotidians que tenen dins l'aula la seva procedència: roba (Magreb, Xina), calculadora (Corea), paper (Amazonia), mòbil (marca estrangera).

Desenvolupament

Explicació de les característiques de l'actual globalització neoliberal i les seves conseqüències. Definició de conceptes com capital financer, privatització, multinacional, deslocalització, lliure mercat, fins a arribar al centre i la perifèria del sistema capitalista mundial.

Anàlisi d'un cas: fer una petita recerca sobre una empresa multinacional i estudiar-ne les característiques (seu social, llocs de producció, etc.)

Anàlisi del mapa de desequilibris nord/sud provocats per la globalització actual. Comparació d'aquest mapa amb un mapa mundial dels recursos més valuosos (petroli, gas, carbó, bauxita, antimoni).

- Què tenen en comú o de diferent els dos mapes?
- Posa exemples de països amb molts recursos que no estan entre els països rics.
- Identifica quins deuen ser els països anomenats del centre del sistema econòmic mundial i quins els la

perifèria. I per què se'ls classifica així.

- Per quines causes es produeixen aquests desequilibris?
- Aquests desequilibris expliquen el predomini mundial d'alguns països sobre la resta?

Síntesi

Redacció d'un breu article d'opinió tot argumentant els possibles beneficis i perjudicis de la globalització neoliberal i apuntar possibles alternatives d'organització econòmica (escrit amb guió pauta).

Recursos

- Us proposem algunes adreces on podreu aprofundir en els continguts i trobar altres propostes didàctiques per treballar.
- <http://edualter.cat/material/financesetiques/index.html>
- Economia social a través de la cooperació: <http://youtu.be/UPu8F8w4Yts>
- Classe d'economia <http://www.youtube.com/watch?v=Z6RKWdBrSSo>
- Podeu trobar més informació al bloc de moviments socials d'USTEC·STEs (<http://sindicat.net/ms/>)

AFILIA'T

LA NOSTRA
FORÇA
ÉS LA TEVA
PARTICIPACIÓ

BUTLLETA D'AFILIACIÓ A USTEC·STEs

DADES PERSONALS

Nom i cognoms _____

NIF

Data de naixement

Adreça _____

Codi postal _____ Localitat _____

Tel. fix mòbil

Adreça electrònica _____

DADES PROFESSIONALS

Centre de treball _____

Localitat _____

Situació laboral: definitiva interinatge i substitucions

provisional/expectativa de destinació pràctiques atur

Col·lectiu: inf/primària secundària ptfp adults

serveis educatius privada p. laboral universitat

DADES BANCÀRIES

Titular de la llibreta o compte corrent (nom i cognoms) _____

Sr./Sra. director/a: faci efectius, fins a nou avís, amb càrrec al meu compte, els rebuts que li siguin presentats pel sindicat USTEC·STEs a nom meu.

CC

Localitat, data _____

Signatura del titular _____

Barcelona (08007): Ronda Universitat, 29, 5è Telèfon 93 302 76 06 - Fax 93 302 55 99 ● barcelona@sindicat.net
Girona (17001): Eiximenis, 14, 2n 2a Telèfon 972 20 20 34 - Fax 972 41 17 03 ● girona@sindicat.net
Lleida (25002): Comtessa Cecília, 13, altell Telèfon 973 26 30 32 Fax 973 27 25 07 ● lleida@sindicat.net
Tarragona (43003): August, 21 entl. 1a Telèfon 977 23 52 63 Fax 977 23 90 04 ● tarragona@sindicat.net
Tortosa (43500):: C/ Nou del Vall, 1 ent. Telèfon i Fax 977 51 10 46 ● tortosa@sindicat.net